

EL LLENGUATGE

Continu 27/II/1922 i simultani

Els mots catalans acabats en u àtona, és a dir, sense accent tònic, són més aviat escassos: tribut, ritu, individu, impetu... L'únic contingent una mica nodrit, el formen una sèrie d'adjectius d'origen culte, en ellur forma del masculí: assidu, ingenu, ambigu, contigu, exigü, perpetu, continu, superflú, estrenu, mutu, fatu, ardu, etc. (que fan en el femení assidua, perpetua, supèrflua... però, sense accent gràfic, exigua, ambigua i contigua). La forma d'aquests adjectius sovint suscita vacil·lacions: d'una banda, el fet, com hem dit, infreqüent en català, de llur terminació en u àtona, i de l'altra, la pronunciació, que a cop es ressent de la influència de les formes corresponents del castellà, que comporten una o suplementària —«ingenuo», «ambiguo», etc.— fan que es dubti de la bondat d'aquestes formes correctes que, en realitat, són les més senzilles.

Una sèrie anàloga, la formen els adjectius acabats en i: aerí, espontàni, instantàni, simultàni, contemporani, extemporani, coetani, idoni, erroni, heterogeni, sanguini, lacti, arbori, ossi, etc. En l'ús de tots aquests adjectius, corresponents a formes del castellà acabades en -eo —«idóneo», «aéreo», etc.— (aquest no és el cas, doncs, de formes com diari, propi, tebi, etc.), sorgeixen també continues vacil·lacions, dutes que no tothom sap com resoldre. Només cal recordar el cas del célebre «aèreu» o «aèriu» de Montserrat. Ja veiem, però, que la solució consisteix en la forma més senzilla, amb una simple i final, a la qual, en femení, s'afegeix una a, que comporta la inscripció d'un accent gràfic: aèria, simultània, idònia.

ALBERT JANE